

Projekt

z dnia 20 czerwca 2013 r.
Zatwierdzony przez .....

**UCHWAŁA NR .....
RADY GMINY STANISŁAWÓW**

z dnia ..... 2013 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2013-2015

Na podstawie art. 18. ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594) oraz art. 176 pkt. 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o

1. wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2013 r. poz. 135 ze zmianami), Rada Gminy Stanisławów uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2013 - 2015, stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Stanisławów.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego.

Przewodniczący Rady Gminy

Andrzej Kopacz

Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr .....
Rady Gminy Stanisławów
z dnia.....2013 r.

Program Wspierania Rodziny w gminie Stanisławów na lata 2013-2015

Rozdział 1. WSTĘP

Program Wspierania Rodziny w Gminie Stanisławów na lata 2013 - 2015 utworzony został z uwagi na potrzebę ukierunkowania w najbliższej przyszłości działań instytucji i organizacji z terenu gminy Stanisławów na rzecz szeroko pojętej rodziny.

Program tworzył zespół w składzie:

1. Teresa Michalak
2. Tomasz Zdanowicz
3. Monika Fetner

Gminny Program Wspierania Rodziny wyznacza zespół planowanych działań mających na celu wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, w procesie przywracania zdolności tych rodzin do prawidłowego funkcjonowania w szczególności poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. Realizowane w ramach programu zadania koncentrować się będą nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie, również w sytuacjach, gdy dziecko umieszczone zostanie poza rodziną biologiczną, w celu odzyskania przez nią funkcji opiekuńczej.

Rodzina jako podstawowa komórka życia społecznego jest pierwszym najważniejszym środowiskiem wychowawczym dziecka, kształtującym jego osobowość, system wartości, poglądy, styl życia. Rodzina jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczaniu dziecka.

Sprawowanie władzy rodzicielskiej polega głównie na opiece i wychowaniu dziecka oraz dbałości o jego prawidłowy rozwój, ochronę zdrowia, umożliwienie edukacji oraz rozwijanie talentów. Powinna ona przede wszystkim chronić interes dziecka oraz realizować w praktyce zasadę ochrony jego dobra. Dziecko pozostaje pod władzą rodzicielską do pełnoletności tj. ukończenia 18 roku życia. Instytucja władzy rodzicielskiej ma służyć przede wszystkim ochronie dobra dziecka. W sytuacji, gdy przez patologię w środowisku rodzinnym, nieudolność wychowawczą rodziców bądź pozostawanie w sytuacji kryzysowej, dobro to jest zagrożone, dziecko powinno być chronione przez władze publiczne.

Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny może zagrażać szereg czynników, wśród których istotną rolę odgrywają zjawiska patologiczne. Ich oddziaływanie czyni daną rodzinę dysfunkcyjną, czyli taką, która nie potrafi sprostać swoim obowiązkom względem dzieci i innych członków rodziny oraz pomyślnie rozwiązywać swoich problemów i sytuacji kryzysowych. Problemy występujące w takiej rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Alkoholizm, narkomania, przemoc, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, to główne problemy dezorganizujące życie rodzin, którym często towarzyszy również problem ubóstwa, czy długotrwałego bezrobocia. Są one najczęściej przyczyną niedostosowania społecznego dzieci.

W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi, moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi. Dlatego, jeśli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań. Rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, pracowników przychodni medycznych, policji, kuratorów sądowych i przedstawicieli innych instytucji, które mają kontakt z rodziną.

Celem polityki prorodzinnej państwa z punktu widzenia ochrony dobra dziecka jest wspieranie i pomoc ukierunkowana na przezwyciężenie trudności i usamodzielnienie poprzez wskazanie sposobów wyjścia z sytuacji kryzysowej i odpowiednie wsparcie materialne.

Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny wieloproblermowej, należy kierować się zasadą podstawowej roli rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować rodzinę w jej funkcji opiekuńczo - wychowawczej, należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić prawidłowe funkcjonowanie. Stąd założeniem Programu jest wsparcie rodziny naturalnej, już na etapie, gdy problemy się zaczynają oraz eliminowanie takich sytuacji, kiedy dziecko musi opuścić własną rodzinę.

Rozdział 2. **KRÓTKA CHARAKTERYSTYKA GMINY STANISŁAWÓW**

Gmina Stanisławów leży we wschodniej części Niziny Mazowieckiej, na pograniczu Równiny Wołomińskiej będącej częścią Kotliny Warszawskiej i Wysoczyzny Kałuszyńskiej – części Wysoczyzny Siedleckiej. Należy do powiatu mińskiego w województwie mazowieckim. Sąsiaduje ona z gminami Dębe Wielkie, Mińsk Mazowiecki, Jakubów i Dobre należącymi do powiatu mińskiego i gminami Strachówka, Poświętne i Zielonka powiatu wołomińskiego. Stanisławów znajduje się około 15 km na północ od siedziby władz powiatu – Mińska Mazowieckiego i nieco ponad 40 km na wschód od Warszawy. Gmina zajmuje powierzchnię 106 km². Teren gminy jest w całości zelektryfikowany i zwodociągowany, wszędzie dostępne są telefony. Rozpoczęto kanalizację gminy. W 2014 ma zostać oddana sieć gazowa w Stanisławowie. Przez teren gminy przebiega jednotorowa linia kolejowa Pilawa – Mińsk Maz. – Tłuszcz z mijanką w Pustelniku. W Stanisławowie krzyżują się ze sobą krajowa droga nr 50 (odcinek Mińsk Mazowiecki – Łochów) i droga wojewódzka nr 637 Warszawa – Węgrów. Gmina dzieli się na 29 sołectw.

W gminie Stanisławów ludzie utrzymują się:

- z pracy najemnej – 42,9%,
- z pracy na własny rachunek – 19,7 %, w tym 14,6% z pracy w swoim gospodarstwie rolnym,
- z pozostałych źródeł – 30,9%, w tym z emerytur i rent 27,2%,
- ze źródeł nieustalonych – 0,2%.

Gmina posiada dwa publiczne ośrodki zdrowia: w Stanisławowie i Pustelniku. W pierwszym z wymienionych są 4 gabinety, w drugim zaś 5 gabinetów, opieka zdrowotna sprowadza się do opieki podstawowej.

Na terenie gminy funkcjonują 3 szkoły podstawowe: w Stanisławowie, Pustelniku, Ładzyniu oraz dwa gimnazja: w Stanisławowie i Pustelniku. W gminie są dwa przedszkola samorządowe (w Stanisławowie i w Ładzyniu) oraz prywatne przedszkole w Pustelniku. Obsługę księgowo-finansową szkół i przedszkoli gminnych prowadzi Samorządowy Zespół Oświatowo-Wychowawczy.

W zabytkowym zajeździe z połowy XIX w. funkcjonuje Gminny Ośrodek Kultury w Stanisławowie. Działa w nim orkiestra dęta, chór. Organizowane są spotkania towarzyskie, zabawy i koncerty oraz wycieczki. Gminna Biblioteka Publiczna w Stanisławowie z filiami w Pustelniku i Ładzyniu jest jednostką organizacyjną GOK.

Rozdział 3. **PODSTAWA PRAWNA**

Gminny program wspierania rodziny w Gminie Stanisławów na lata 2012 - 2014 określa zadania własne Gminy wynikające z:

- a) ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149, poz. 887),
- b) ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362, ze zm.),
- c) ustawy z dnia 29 lipca 2005 l'. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, ze zm.),

Rozdział 4. **CEL GŁÓWNY**

Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych w procesie przywracania ich zdolności do prawidłowego funkcjonowania.

Rozdział 5. **CELE SZCZEGÓŁOWE**

1. Diagnozowanie i analiza środowisk rodzinnych poprzez:

- a) wywiad środowiskowy w rodzinie przeżywającej trudności,
- b) pracę socjalną polegającą na rozpoznaniu deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, zaniedbań względem dzieci oraz ocenie sytuacji dziecka w rodzinie, środowisku szkolnym, rówieśniczym,
- c) konsultacje ze specjalistami w celu sprecyzowania czynników mających wpływ na dysfunkcjonalność rodziny.

2. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny poprzez:

- a) objęcie dożywianiem uczniów szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnym na terenie placówek oświatowych,
- b) monitorowanie zagrożeń dot. sytuacji zdrowotnej dzieci poprzez kontakt współpracę z placówkami służby zdrowia na terenie gminy Stanisławów,
- c) zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej ubogim rodzinom w ramach ustawy o pomocy społecznej, między innymi poprzez przyznawanie zasiłków

3. Rozwijanie umiejętności opiekuńczo - wychowawczych rodziny, zapewnienie jej specjalistycznego poradnictwa i wsparcia poprzez:

- a) umożliwienie rodzinom korzystania z pomocy asystenta rodziny, którego zadaniem jest organizowanie pracy z rodziną w miejscu zamieszkania bądź w miejscu wskazanym przez rodzinę,
- b) umożliwienie rodzinom przeżywającym trudności korzystania z pomocy rodzin wspierających, które przy wsparciu asystenta rodziny pomagają w opiece i wychowywaniu dzieci, prowadzeniu gospodarstwa domowego, kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych,
- c) pomoc w dostępie rodzinom przeżywającym trudności do konsultacji specjalistycznego poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, terapeutycznego.
- d) pomoc w dostępie rodzinom do poradnictwa prawnego, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego,

4. Zapobieganie powstaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących poprzez:

- a) systematyczne monitorowanie rodzin zagrożonych kryzysem przez pracowników socjalnych, nauczycieli, pedagogów szkolnych oraz przedstawicieli innych zawodów kontaktujących się z rodziną, w tym z placówkami służby zdrowia,
- b) motywowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz ograniczenia bądź niwelowania własnych dysfunkcji np. podjęcie terapii leczenia uzależnień - współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punktem Konsultacyjnym, podjęcie terapii dla ofiar oraz sprawców przemy domowej współpraca z policją Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy,
- c) angażowanie rodzin do udziału w projektach, szkoleniach rozwijających umiejętność planowania swojej przyszłości zawodowej i osobistej oraz motywujących do podjęcia pracy,
- d) angażowanie i motywowanie rodzin oraz pomoc w dostępie do korzystania ze specjalistycznego wsparcia dla rodziców w celu podniesienia umiejętności opiekuńczo - wychowawczych, wzmocnienia poczucia odpowiedzialności za własną sytuację życiową, dostarczenia wiedzy na temat prawidłowego wypełniania obowiązków rodzicielskich,
- e) współpracę z podmiotami, instytucjami działającymi w środowisku lokalnym, w szczególności ze szkołami, policją, placówkami służby zdrowia, sądami, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, w celu poprawy sytuacji rodzinnej pod względem zdrowotnym, materialnym i społecznym,
- f) bieżące aktualizowanie strony internetowej Ośrodka Pomocy Społecznej w Stanisławowie w zakresie miejsc i form pomocy rodzinom będącym w kryzysie.

5. Dążenie do reintegracji rodzin poprzez:

- a) pomoc rodzinie, z której dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej w odbudowaniu odpowiedniego środowiska wychowawczego z poprawnymi relacjami i rolami, pozwalającymi na powrót dzieci do rodziny naturalnej, przywracanie prawidłowego funkcjonowania rodzin, poprzez wsparcie asystenta rodziny.

6. Podejmowanie działań profilaktycznych poprzez:

- a) porady psychologa

- b) zagospodarowanie czasu wolnego
- c) spotkania integracyjne
- d) organizacja wycieczki dla dzieci - półkolonia, wyjazdowe formy wycieczki.

Rozdział 6. ADRESACI PROGRAMU

Rodziny wychowujące dzieci, zamieszkałe na terenie Gminy Stanisławów dotknięte przemocą, problemem uzależnień, zagrożone ubóstwem, przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz rodziny, w których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej.

Rozdział 7. ZRÓDŁO FINANSOWANIA

Środki na realizację Programu będą pochodzić z budżetu gminy Stanisławów, budżetu państwa oraz środków pozabudżetowych pozyskiwanych z innych źródeł.

Rozdział 8. REALIZATORZY PROGRAMU

Program będzie realizowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stanisławowie we współpracy z instytucjami opisanymi w poniższej tabeli.

Lp.	Instytucja:	Zadania/zakres współpracy
1.	Urząd Gminy Stanisławów	Wspieranie lokalnych programów oraz inicjatyw na rzecz rodziny w zakresie kreowania i upowszechniania pozytywnych wzorców funkcjonowania rodziny.
2.	Powiatowe centrum Rodziny w Mińsku Mazowieckim	Udzielanie pomocy i wsparcia w rozwiązywaniu problemów dotyczących rodzin zastępczych oraz rodzin zagrożonych kryzysem. zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Udzielanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.
3.	Sąd Rejonowy - Wydział Rodzinny i Nieletnich	Orzekanie z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego.
4.	Kuratorzy sądowi	Wykonywanie zadań o charakterze wychowawczo-resocjalizacyjnym, diagnostycznym, profilaktycznym i kontrolnym związanych z wykonywaniem orzeczeń sądu. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.
5.	Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Stanisławowie	Zapewnienie osobom uzależnionym i ich rodzinom oraz ofiarom przemocy w rodzinie dostępu do specjalistycznych form wsparcia poprzez prowadzenie punktu konsultacyjnego (psycholog, prawnik, konsultant, pracownik socjalny). Organizacja, finansowanie i współfinansowanie wycieczki letniej w formie kolonii z programem profilaktycznym w szczególności dla dzieci z rodzin dotkniętych problemem uzależnienia od alkoholu oraz przemocy w rodzinie. Wspieranie alternatywnych form spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży (w tym pozalekcyjnych działań opiekuńczo-wychowawczych, kulturalno-oświatowych, sportowych i rekreacyjnych) oraz dorosłych. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.
6.	Zespół Interdyscyplinarny ds. przemocy w Stanisławowie	Integrowanie i koordynowanie działań wszystkich instytucji oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Wspieranie osób i rodzin dotkniętych problemem przemocy.

		Podjęcie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.
7.	Komisariat Policji w Dobrem	Zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom i rodzinom na terenie gminy Stanisławów. Podjęcie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty. Przeciwdziałanie przestępczości i uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży.
8.	Gminny Ośrodek Kultury w Stanisławowie	Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży uczęszczających do świetlic wiejskich i ośrodka kultury w Stanisławowie poprzez kulturę, sztukę i zajęcia ruchowe. Organizowanie zajęć pozaszkolnych i pozalekcyjnych mających na celu rozwijanie pasji, zainteresowań i talentów.
9.	Szkoły z terenu gminy Stanisławów	Realizacja szkolnych programów profilaktycznych, edukacyjnych, wychowawczych. Wsparcie pedagogiczne dla rodziców i dzieci. Pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych. Uświadamianie rodzicom potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży. Organizowanie czasu wolnego dla dzieci (zajęcia terapii pedagogicznej, socjoterapeutycznej, pomoc w odrabianiu lekcji). Podjęcie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.
10.	Ośrodki zdrowia z terenu gminy Stanisławów	Opieka profilaktyczna i zdrowotna. Podjęcie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.
11.	Powiatowy Zespół Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych w Mińsku Mazowieckim	Umożliwienie rodzinom z dziećmi skorzystania ze specjalistycznego wsparcia psychologicznego, terapeutycznego i pedagogicznego.
12.	Parafie z terenu gminy Stanisławów	Wspieranie działań w zakresie realizowania programów na rzecz rodziny oraz upowszechniania pozytywnych wzorców funkcjonowania rodziny.
13.	Organizacje pozarządowe i inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie.	Zagospodarowanie czasu wolnego oraz promowanie aktywności dzieci i młodzieży poprzez propagowanie działalności klubowej, sportowej, rekreacyjnej i kulturalnej.

Rozdział 9.

MONITOROWANIE PROGRAMU

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stanisławowie będzie co roku przedstawiał Radzie Gminy sprawozdanie z realizacji Programu. Po zakończeniu Programu Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej przedstawi Radzie Gminy do dnia 31.03.2015 r. sprawozdanie z jego realizacji.

Uzasadnienie

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. **o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej** (Dz.U. z 2013 r. poz. 135 ze zm.) w artykule 176 w pkt. 1) określa opracowanie i realizację 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny jako zadanie własne gminy.